

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

85 - MUSIC, SEFIRA AND YOM HA'ATZMAUT - PART 2

OU ISRAEL CENTER - SPRING 2018

A] MINHAGIM OF AVEILUT IN AV

1. משנכנס אב ממעטין בשמחה

משנה תענית פרק ד משנה ו

The Mishna rules that Av is a month of reduced simcha. Chazal created halachot of mourning in the period leading up to 9 Av.

2. א משנכנס אב ממעטין בשמחה ב ואין נושאים נשים ואין עושין סעודת אירוסין. אבל ליארס בלא סעודה מותר ואפילו בט' באב עצמו מותר ליארס שלא יקדמנו אחר. כגב: ונוהגין להחמיר שאין נושאים מי"ז בתמוז ואילך עד אחר ט' באב

שו"ע אר"ח סימן תקנא סעיף א

This is ruled in Shulchan Aruch. Weddings are not performed from Rosh Chodesh Av and, according to minhag Ashkenaz, for the 3 weeks from 17 Tammuz. Music is not specifically mentioned since the Shulchan Aruch effectively prohibits it the entire year, other than at weddings - see Part 1.

B] MINHAGIM OF THE OMER

There is NO mention in the Gemara of any halachot or minhagim of mourning during the Sefira period.

3. ולזה צהג המלות שצטפה ימים צקדושה לפניהם ולאחריהם כי כולם קדושים וצחוכס כ', ומנכ ממנו השעב וארצעים יום שצטפה שצועות כימי עולם, וקדש יום שמיני כשמיני של חג, וכימים הספורים צינחיס כחולו של מועד צין כרשאון והשמיני צהג

רמב"ן ויקרא כג:ו

The Ramban writes that the days of Sefira are like a chol hamoed between Pesach and Shavuot. The 50th day - Shavuot - is likened to the 8th day of Chag HaSuccot.¹

4. ... ורבי עקיבא אומר שנים עשר אלפים תלמידים היו לי מגבת ועד אנטופרס, וכולן מתו בחיי בין פסח לעצרת. ובסוף העמידו לי שבעה ואלו הן - רבי יהודה, ורבי נחמיה, ורבי מאיר, ורבי יוסי, ורבי שמעון בן יוחאי, ורבי אליעזר בנו של ריה"ג, ורבי יוחנן הסנדלר. אמר להם - הראשונים לא מתו אלא מפני שהיתה עיניהם צרה בתורה זה לזה. אתם לא תהיו כן! מיד עמדו ומלאו כל ארץ ישראל תורה ...

קהלת רבה (וילנא) פרשה יא א [ו]

Chazal do record² in a Midrash that the students of R. Akiva died between Pesach and Shavuot, but there is no immediate halachic consequence to that.

5. נוהגין בכל המקומות שלא לישא אשה בין פסח לעצרת והטעם שלא להרבות בשמחה שבאותו זמן מתו תלמידי ר"ע

טור אורח חיים הלכות פסח סימן תצג

The Tur (14C Spain) writes that the custom is 'not to increase simcha' during the period of Sefira because of the death of R. Akiva's students. This contrasts with Av when the halacha is to decrease simcha.

1. Hence the Rabbinic adoption of the expression 'Atzeret' for Shavuot, since it 'closes' the chag of Pesach.

2. Kohelet Rabba 11.

6. דינים הנוהגים בימי העומר, ובו ד' סעיפים.

א נוהגים שלא לישא אשה בין פסח לעצרת עד ל"ג לעומר מפני שבאותו זמן מתו תלמידי רבי עקיבא. אבל לארס ולקדש, שפיר דמי. ונשואין נמי מי שקפץ וכנס אין עונשין אותו ...
 ב נוהגים שלא להסתפר עד ל"ג לעומר שאומרים שאז פסקו מלמות ...
 ד נהגו הנשים (משנכ צרור - וכו"ה אנשים) שלא לעשות מלאכה מפסח ועד עצרת משקיעת החמה ואילך

שולחן ערוך אורח חיים סימן תצג

The Shulchan Aruch mentions various minhagim³ during the Omer period - including not to hold weddings or to have haircuts⁴ (at least until Lag B'Omer). Another minhag - not to perform work in the evenings⁵ - is not observed today. Again, (unsurprisingly) music is not specifically mentioned.

7. נוהגים שלא להסתפר וכו' - ומ"מ חוקן המותרין לכסתפר צחוק"מ ... י"ל דגם צספירה שרי דלא עדיף מחוכ"מ [פמ"ג]

ביאור הלכה סימן תצג

The laws of haircuts during Sefira are linked with the parallel laws on Chol HaMoed. But why!? Sefira is connected to aveilut and Chol Hamoed is a time of simcha, when haircuts are prohibited for an entirely different reason!⁶

8. אולם לאחר ההתבוננות נראה שיש חילוק גדול בין ימי חודש אב ... לבין ימי הספירה! כי בחודש אב שאירעו בו חורבן בית המקדש ושאר פורעניות המבוארים במשנה בתענית (טז.) הוא זמן של אסון כללי לעם ישראל ונקבע בכיה לדורות ... אבל ימי הספירה מצד עצמם אינם נחשבים לימי פורענות חס ושלום. אדרבה, כתב הרמב"ן (בפרשה אמור) שקדושת ימי הספירה כימי חול המועד ... ומטעם זה הסכימו גדולי האחרונים שאע"פ שאין לברך שהחינו בימי בין המצרים ... מכל מקום מותר לברך שהחינו בימי הספירה על פרי חדש שמתחדש משנה לשנה.

שו"ת יחיה דעת חלק ג סימן ל

Rav Ovadia Yosef stresses the difference between the mourning of Av and the Sefira. Av is a time of tragedy for the Jewish people. The Sefira is STILL essentially a time of simcha - like Chol HaMoed. As such it is permitted to say Shehechyanu during Sefira.

9. ונ"ל דמותר לעשות באותו פעם סעודת אירוסין (עי' סי' תקנ"א ס"ב) אבל לעשות ריקודין ומחולות של רשות נהגו לאסור ונ"ל שאף מי שעשה שדוכים אסור לעשות ריקודין ומחולות.

מגן אברהם סימן תצג ס"ק א

The Magen Avraham contrasts this period with the 3 weeks and permits an engagement party (without dancing). Similarly, he extends the minhagim of Sefira to prohibit all dancing during the Omer period - 'rikudin u'mecholot' - unless for the purpose of a mitzvah. It is not clear where or when this additional customs arose.

10. ... דבכלל איסור ריקודין ומחולות שכתב המג"א, הוי גם כן כלי זמר, מטעם כש"כ ... ואף דבמקור הדין לא איתא רק ריקודין ומחולות, מכל מקום פשיטא להם, דכלי זמר לא יבצר מהם, וא"כ הו"ד לענין ימי הספירה.

שו"ת מנחת יצחק חלק א סימן קיא

Most poskim understand that the minhag to avoid dancing during Sefira also includes not playing musical instruments.

11. ולפיכך נהגו כל ישראל מימות הגאונים שלא לישא אשה בין פסח לעצרת. ולא חילקו בין נשואין דמצוה כגון מי שלא קיים עדיין פריה ורביה אם לאו. ואף על גב דבאבלות גמורה יש חילוקים, מ"מ בכאן החמירו על עצמן. ומ"מ מי שקפץ וכנס אין עונשין אותו כיון שעשה מצוה וכ"ש כשראה שיכול השידוך להתבטל. אבל לארס ולקדש שפיר דמי וכן אצלנו לעשות שידוכים ולכתוב תנאים מותר שמא יקדמנו אחר ומותר לעשות סעודה אך לא בריקודין ומחולות וכ"ש שאסור לזמר בכלי זמר. וכן סעודת הרשות מותר כמו סעודות מריעות ובלבד בלא ריקודין ומחולות.

ערוך השולחן אורח חיים סימן תצג סעיף ב

The Aruch Hashulchan notes that the minhagim of Sefira can sometimes be stricter than those of 'real' aveilut eg we make no distinction between weddings for those who have fulfilled pru u'revu and those who have not.

3. These customs originated during the time of the Geonim and Rishonim. According to some poskim this is also connected to the experience of Ashkenazi Jewry which suffered enormously during this period from pogroms following Easter.

4. As recorded in Shulchan Aruch this includes haircuts (rather than shaving). It also mentions 'getting married', rather than 'going to weddings'.

5. At least until Sefira has been counted - see Mishna Berura ibid.

6. For a fascinating shiur on this by R. Yitzchak Twersky see <http://www.realtorah.com/?q=node/129>. Rabbi Twersky suggests that the minhagim of not making weddings or taking haircuts are actually imported from the halachot of Chol Hamoed. Since Sefira has a status of quasi-Chol Hamoed, Chazal wanted to reinforce that by connecting the halachot. We also know that the main discussion of hilchot aveilut in the Gemara is in Moed Katan, as part of the laws of Chol Hamoed.

Again, he defines the Sefira custom as avoiding 'rikudim u' mecholot'.⁷ He also understands that if dancing is prohibited, then kal vechomer⁸ music must also be prohibited.

12. הנה זה אין ספק דהמנהג שלא להתענג מכלי זמר בימי הספירה. וגדול כח המנהג עד ד"ל דנוגע באיסור דאורייתא, דהוי כמו נדר. כמ"ש החתם סופר (במד"ס סי' ק"ז) דהביא מר"ן נדרים (דף ד') דכל שמקבל עליו לעשות מצוה, הוי מן התורה

ש"ת מנחת יצחק חלק א סימן קיא

Some poskim understand that power of minhag effectively makes the status of the Sefira prohibitions into a deoraita!

C] MUSIC DURING THE OMER

C1] INSTRUMENTAL MUSIC -vs- VOCAL MUSIC

13. וע"י הרדיא /הרדיא/ אם נשמע זמרא דפומא מותר ואם בכלי זמר אסור. ובימי ספירה יש לאסור בזמרא דמנא אף להמתירין. ידיד, משה פיינשטיין.

ש"ת אגרות משה אורח חיים חלק א סימן קסו

Rav Moshe writes that, even according to those who would allow listening to instrumental music during the year, it would be prohibited during Sefira.

14. ושם באגרות משה נוגע גם אודות דינו בימי ספירת העומר ... והעלה דבימי ספירה יש לאסור בזמרא דמנא אף להמתירין. וה"ה איפוא ועוד במכש"כ גם בימי המצרים ... א"כ אסור אפ"ל אם השירה והזימרה היא ממה שהקליטו משירה וזימרה דפה, וה"ה גם בימי ספה"ע, וכך נוהגין.

ש"ת ציץ אליעזר חלק טו סימן לג

The Tzitz Eliezer (and many other poskim) agrees with Rav Moshe. Even those who allow listening to music during the year would not allow this during Sefira. He even applies this to recorded music and to 'a capella' music.⁹

15. מכל מקום שירה בפה כשהיא דרך הודאה להשם יתברך, בלי כלי נגינה, מותר. וכן מותר להשמיע נעימה בתפלה וכמו שנאמר עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה. וכל שכן בשבת. וכן יש להקל כשעוסק בתורה, ללמוד בנעימה

ש"ת יחזקאל דעת חלק ו סימן לד

R. Ovadiah Yosef permits singing in tefillah and learning, without instruments during Sefira. This is essential in order to serve God with simcha. There is NO halachic requirement to reduce simcha during Sefira, rather not to increase it.

C2] DANCE MUSIC -vs- RELAXED MUSIC

Rav Shlomo Zalman Auerbach¹⁰ distinguishes between two types of song during Sefira. If the song will lead one to dancing (rikudim u' mecholot), it is not prohibited. If it will not lead to dancing, it is permitted.

Rav Yosef Zvi Rimon¹¹ applies this lehalacha to a capella music. He rules that there is no intrinsic difference between a capella music and instrumental music. He applies the same test as Rav Shlomo Zalman - whether it will being a person to dancing or not.

C3] LIVE -vs- RECORDED MUSIC

R. Yaakov Breish in Chelket Yaakov brings another argument to be lenient. Since recorded music was not included in the original minhag, it cannot be included now. Rav Willig is also lenient on recorded music - see below. Most poskim do not make this distinction.

7. Although he implies that there is sometimes dancing and singing during the rest of the year at 'regular' parties, which could be something of a departure from what appears to be the general psak of the Shulchan Aruch on 'zecher lechurban'.

8. Although see below where Rav Willig disagrees with this kal vechomer in today's world.

9. On the basis that recorded voices now constitutes a piece of music, which is different to the original voice. We saw this in Part 1 in Shu't Az Nidberu by R' Binyamin Zlifer. The alternative argument is that the recorded voice can be no more than the original and, since vocal music is permitted, so is recorded vocal music.

10. Halichot Shlomo, Moadei HaShana, Nissan-Av 11:14.

11. Yemei Nissan V'Iyar p123.

C4] CLASSICAL MUSIC

16. נמצא שמוזיקה קלסית למשל, שאיננה מוזיקה המביאה לריקודים ומחולות ואיננה מנוגנת בבית המשתה, אינה בכלל האיסור. ואכן שמעתי מהרב שבתאי רפפורט שליט"א, בשם זקנו הרב משה פיינשטיין זצ"ל, שהיתר שמיעת מוסיקת רקע בימי בין המצרים, היינו מוזיקה ששומע אדם תוך שהוא עוסק במלאכתו, לומד או נוהג. נראה לי שטעם ההיתר הוא משום שמוסיקה כזו אינה מביאה לידי ריקודים ומחולות, היות והאדם טרוד בעבודתו. ... מוזיקה זו, שהיא חיונית לנפש, אין לה כל קשר לריקודים ולמחולות שנאסרו בימי המצרים ... והיא אינה אסורה בימים אלו.

רב שלמה זיכובסקי¹², מנהיגי אבולות בימי בין המצרים, תחומין כא עמ' 65-70

R. Moshe Feinstein is quoted as permitting background and classical music which do not bring a person to dancing.

Rav Yosef Zvi Rimon¹³ understands that this would apply (even more so) during Sefira. He writes that the only halachic issue is increasing simcha during Sefira. There is no prohibition on enjoying or benefiting from recorded music. As such, he rules that people who enjoy music but are not specifically brought to increased simcha may be lenient and listen to recorded music (preferably in private) during Sefira.¹⁴ They may not however play or listen to live musical instruments.¹⁵ But rhythmic or beat music which brings a person to simcha and/or dancing is prohibited.¹⁶

C5] MUSIC FOR STUDY AND PARNASA

Playing for purposes of parnasa or practice to learn an instrument is permitted.¹⁷

C6] MUSIC FOR A MITZVA

We saw above the the Magen Avraham prohibits רשות ומחולות של רשות. He includes in this a shidduchin (which we call today an engagement party). But the implication is that for a mitzvah this would be permitted.

17. אבל מותר לעשות שידוכין בלא נשואין שמא יקדמו אחר. ומותר ג"כ לעשות סעודה לאחר השידוכין או לאחר הקידושין אבל לא יעשו ריקודין ומחולות. ואין צריך לומר שלא יעשו ריקודין ומחולות של רשות. אבל מותר לעשות סעודת הרשות כגון שמחת מריעות בלא ריקודין ומחולות ושמחות יתירות

שולחן ערוך הרב אורח חיים סימן תצג סעיף א

The Shulchan Haruch Harav also rules that music is NOT permitted for an engagement or even for a kiddushin. He does not directly address other types of mitzvah, but it appears that he would not allow it.

18. ומכל מקום בשמחת מצוה מותר להשמיע שירים המלווים בכלי נגינה אף בימים אלה, וכמו שכתב מרן החב"ב בשיורי כנסת הגדולה (סימן תקט"א, הגהות בית יוסף אות לג) שמותר להביא מנגנים בכלי שיר ביום המילה, כיון שהיא שמחת מצוה. ואף על פי שהגאון יעב"ץ בסידורו אוסר להשמיע כלי שיר אף בסעודת מילה ... אין דבריו מוכרחים וכבר פשט המנהג להקל בזה. ומכל מקום אחינו האשכנזים אינם נוהגים להביא מנגנים ביום המילה ... ונראה שהוא הדין לחתן בר מצוה ששלמו לו י"ג שנה בימים אלה ונכנס לעול המצות שמותר מן הדין לשמוח בשמחתו בשירה ובזמרה עם כלי נגינה. והוא הדין גם לחתן וכלה, לפי מנהג הספרדים ועדות המזרח, שאינם נמנעים מנישואין אלא החל מיום ראש חודש אב והלאה, שמותר להם להשמיע כלי שיר ותזמורת בחופה ובשבעת ימי המשתה, לפי שאין שמחת חתן וכלה בלא כלי שיר. ... בסיכום: אף על פי שמותר מעיקר הדין לשמוע בשאר ימות השנה דרך הרדיו ורשם - קול שירי קודש המלווים כלי נגינה, אבל בימי הספירה וכן בימי בין המצרים יש להימנע מלשמועם. ומכל מקום בשמחת מצוה כגון מילה, או פדיון הבן, או סיום מסכתא, או בר מצוה, מותר לשמוע שירי קודש המלווים בכלי נגינה, שכל שהיא שמחת מצוה יש להקל בדבר.

שו"ת יחזה דעת חלק ו סימן לד'

Rav Ovadia Yosef rules that the custom is to be lenient and allow music during Sefira for purposes of mitzva.

12. Rav Dichovski is a major contemporary charedi posek and dayan in Israel, serving on the Rabbanut High Court.

13. Yemel Nissan V'lyar p124.

14. See <https://www.torahmusings.com/2011/05/music-during-sefira/> where Rabbi Ari Enkin writes: "Rabbi Mordechai Willig is of the opinion that since there is no early source to indicate a specific prohibition on listening to music during the Sefira period there should be nothing inherently wrong with doing so. He argues that while it is true that one may not engage in excessively joyous activities (such as dancing), listening to music does not convey the same sense of excitement and joy that dancing does. Therefore, he rules that listening to recorded music is permissible." He is arguing that, in today's world, there is no 'kal vechomer' from dancing to music since background music has taken on a different connotation for us. Furthermore, people today generally do not observe the year-round restrictions on listening to music.

15. During the 3 weeks before Tisha B'Av, Rav Rimon encourages a stricter approach. Since there are actual days of mourning, zecher lechurban, simcha should be actively reduced. This is especially so since most people are not careful to observe the laws of zecher lechurban during the rest of the year.

16. This is also the position of Rav Scheinberg. See <https://www.yutorah.org/sidebar/lecture.cfm/735746/rabbi-aryeh-lebowitz/music-during-sefira/>

17. Shu't Igrot Moshe O.C. 3:87.

Rav Rimon rules that the position of most poskim is to permit music during Sefira for the purpose of a mitzvah celebration¹⁸, but to be stricter on this during the 3 weeks.

C7] WHEN DO THE RESTRICTIONS APPLY?

19. ... וכ"ש בשאר ריקודין ומחולות של רשות בודאי יש לזהר. (שער כ"ט) ואפילו עד ראש חודש אייר. ומראש חודש סיון עד עזרת, [לאותן הנוהגין להסתפר] יש להסתפק אם יש להקל בריקודין ומחולות של רשות [פרי מגדים צ"ח ח"ב ח"ב].

משנה ברורה סימן תצג

During those times in the Sefira that people do not observe the restrictions (each according to their minhag) the Mishna Berura is still in doubt as to whether music and dancing are allowed for purposes of 'reshut', rather than mitzvah.

Rav Shlomo Zalman Auerbach¹⁹ also ruled the one should not have music and parties of 'reshut' even during the Sefira days that are not restricted.²⁰ Rav Rimon rules that, unless there is a real need, 'reshut' parties should not be held, at least until Rosh Chodesh Sivan.

C8] CHOL HAMOED

Since Chol Hamoed is a time of simcha and aveilut does not apply at all, it would seem that, even those people who observe restrictions in the first half of the Omer, would not be restricted on Chol Hamoed.

20. ריקודין ומחולות רשות יש לאסור בחול המועד פסח.

פרי מגדים אורח חיים משבצות זהב סימן תצג ס"ק ב

The Pri Megadim writes however that dancing is also prohibited on Chol HaMoed!

21. ומיהו לענין כלי זמר לפענ"ד ליכא איסור בחוה"מ דביו"ט ליכא אבלות וכבר כתבו האחרונים דאין להחמיר בדברים אלו כי אבלות ישנה היא ... ובספק אין להחמיר באבילות ישנה דקולא הוא והוא רק מצד מנהג ... נראה דגם כלי זמר בכלל וכ"ש הוא דהרי אפילו בכל השנה כולה לשמוע כלי זמר לא ידענא מי התיר להם ... דגזרו שלא לגן בכלי שיר וכל מיני זמר בכל השנה כולה ואסור לשמעם מפני החורבן ... א"כ כ"ש בימי הספירה שתקנו לאבל, אלא דכי כן כיון דלא מצינו גזירה מיוחדת בספירה בזה א"כ כיון דביו"ט איכא שמחה וצריך לשמוח ולכלל אדם מותר לשמוע כלי זמר כאלו שהם לשמחת יום טוב וגם ריקודין ומחולות מותר בחוה"מ ...

שו"ת משנה הלכות חלק ח סימן קפח

This is rejected by most poskim. Here, Rav Menashe Klein writes that the prohibitions of Sefira are not a separate gezeira to the general prohibition of listening to music all year round. Since that would not apply on Chol HaMoed, surely the Sefira restrictions would not add to this.

C9] YOM HA'ATZMAUT

22. ומי שחזר בעל ברית או מל בנו מותר להסתפר בצפירה לכבוד המילה. (הגהות מנהגים).

שולחן ערוך אורח חיים סימן תצג סעיף ב

The Rema rules that a person who makes a person simcha, such as a Brit or Sheva Berachot, may shave during Sefira.

23. ט' באב שחל להיות בשבת ונדחה ליום ראשון בעל ברית מתפלל מנחה בעוד היום גדול ורוחץ. ואינו משלים תעניתו לפי שיום טוב שלו הוא.

שולחן ערוך אורח חיים סימן תקנט סעיף ט

We also see in the laws of aveilut if Tisha B'Av is pushed back to 10 Av. A ba'al brit may cease all the halachot of mourning after early mincha since that day is a Yom Tov for him.

18. He includes in this a Bar/Bat Mitzvah bayom, siyum mesechta, Brit, Sheva Berachot. Where a Bar Mitzva cannot be celebrated 'bayom' and there is also no siyum, he allows music if the Bar Mitzva gives a drasha.

19. Quoted by R. Zvi Cohen in in 'Bein Pesach LeShavuot' p285 n.4.

20. Except for Lag B'omer on which all celebrations are permitted.

For those people who see Yom Ha'atzmaut as a day of deliverance, say Hallel etc²¹, it will be FAR more of a Yom Tov than an individual simcha. It is a Yom Tov for Klal Yisrael²²!!

Rav Rimon²³ quotes Rav Yitzchak Nissim²⁴ and Rav Avraham Shapira²⁵ that shaving is permitted on Yom Ha'atzmaut²⁶. R. Ariel Edri in Shachar Ahalelcha²⁷ rules that music and dancing is also permitted.²⁸ Rav Nissim even rules that one can make a wedding on Yom Ha'atzmaut, although this does not appear to be the custom.²⁹ Rav Schachter is stricter concerning shaving since the origin of the custom is much older. He is more lenient on the issue of music which was a much later addition to the custom.

Perhaps the most fitting connection to Sefira is also to remember that the students of Rabbi Akiva died in this period because they did not treat each other with proper respect. Therefore in all our discussion on these issues we should be careful to give full respect to those we disagree with (even in situations where they may respond similarly!).

21. For a discussion of the parameters of how Yom Haatzmaut is viewed see shiurim on <https://rabbimanning.com/index.php/audio-shiurim/chagim/>

22. See Moed l'chol Chai ch. 6 where R. Chaim Fallagi of Turkey allowed people to suspend Omer mourning for a local salvation of the Jewish community from danger.

23. Rav Rimon makes a further argument that, if R. Akiva's students died fighting with Bar Kochba to establish a Jewish State (as some commentaries suggest - see <https://judaism.stackexchange.com/questions/26881/is-there-any-evidence-that-rabbi-akivas-students-fought-alongside-bar-kochba> for various references) then it is only fitting that we should cease mourning for them on the day that a Jewish State was declared!

24. Yayin HaTov II.

25. Sefer Harabbanut HaRashit p878 n 83.

26. Even the afternoon before in preparation.

27. Vol III para 36, 37 and 40.

28. This would also apply if Yom Haatzmaut is made earlier (as it now usually is) due to the concern of chilul Shabbat. The relevant day to celebrate the State is the one fixed by the State and its sanctity is only increased by the fact that it was set in consideration of shemirat Shabbat!! See also <https://www.yeshiva.co/ask/?id=5729> by R. Ari Schwat. (The State itself was originally declared early in order to avoid chilul Shabbat!)

29. For further discussion on this see <https://harova.org/torah/view.asp?id=1545> by R. David Milstone; <http://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/792392/rabbi-alan-haber/the-debate-about-yom-haatzmaut-hashkafa-and-halacha/> by Rabbi Alan Haber. Rabbi Haber argues that if one says Hallel on Yom Ha'atzmaut, celebrations and music must certainly be permitted. Even if one does not say Hallel, he argues that the halachic practice is to be lenient in issues of aveilut.